

INŠTRUKCIA K URČENIU VEĽKOSTI PODNIKU (metodika)

Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky
sprostredkovateľský orgán pre Program Slovensko

Verzia: 1.0
Dátum vydania: 25.09.2025
Dátum účinnosti: 25.09.2025

OBSAH

OBSAH.....	2
1. ÚVOD.....	3
2. CIELE VYDANIA INŠTRUKCIE	4
3. PRÁVNY RÁMEC.....	5
4. ZOZNAM SKRATIEK, DEFINÍCIE POJMOV A LEGENDA GRAFICKÝCH ZNAČIEK	6
5. IMPLEMENTAČNÁ ŠTRUKTÚRA, PROCESNÁ FÁZA, REFERENČNÉ OBDOBIE A ROZHODNÝ MOMENT	10
6. ZÁKLADNÉ PRINCÍPY URČENIA VEĽKOSTI PODNIKU	14
6.1. PODNIKY MÔŽU PREPOJENÉ, PARTNERSKÉ ALEBO SAMOSTATNÉ.....	14
6.2. VZŤAHY MEDZI PODNIKMI.....	15
6.3. FYZICKÉ OSOBY	18
6.4. VYMEDZENIE TRHU	20
6.5. PODNIKY VLASTNENÉ VEREJNÝMI ORGÁNMI	21
7. HODNOTY A ZDROJE ÚDAJOV	22
7.1. POČET PRACOVNÍKOV	22
7.2. ROČNÝ OBRAT	22
7.3. BILANČNÁ SUMA.....	23
7.4. AGREGÁCIA ÚDAJOV O ROČNOM OBRATE, BILANČNEJ SUME A POČTE PRACOVNÍKOV NA ZÁKLADE IDENTIFIKOVANÝCH VZŤAHOV MEDZI PODNIKMI	23
8. STANOVENIE VEĽKOSTNEJ KATEGÓRIE PODNIKU.....	24
8.1. HRANIČNÉ HODNOTY	24
8.2. PRAVIDLO DVOCH ROKOV	25
9. OVEROVANIE VEĽKOSTNEJ KATEGÓRIE.....	27
10. PRÍLOHY.....	28

1. ÚVOD

Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky ako sprostredkovateľský orgán pre Program Slovensko, je na základe Zmluvy o poverení na vykonávanie časti úloh riadiaceho orgánu sprostredkovateľským orgánom a o zodpovednostiach súvisiacich s týmto poverením č. 68/2023/7.8, reg. č. MIRRI SR: 750/2023 v platnom znení, uzatvorenou medzi MIRRI SR a MŽP SR poverené vykonávaním časti programu.

V závislosti od príslušného právneho základu prostredníctvom ktorého sa nastavujú podmienky pre poskytovanie príspevku, môže byť relevantné posúdenie veľkostnej kategórie podniku.

Ak sa používa pojem „podnik“ myslí sa ním žiadateľ, prijímateľ, partner, užívateľ, príjemca štátnej pomoci v závislosti od jeho postavenia v rámci implementačnej štruktúry a v súlade s pojmológiou používanou v príslušných právnych predpisoch¹.

Vzhľadom na svoje postavenie vydáva MŽP SR Inštrukciu k určaniu veľkosti podniku.

Inštrukcia k určaniu veľkosti podniku je záväzná pre všetky subjekty implementačnej štruktúry v rámci opatrení, ktoré sú v gescii MŽP SR, ak je relevantné posúdenie veľkostnej kategórie podniku.

Veľkostná kategória podniku sa skúma najmä v prípadoch, ak predmetom podpory je hospodárska činnosť podniku a zároveň:

- oprávnenosť podniku je odvodená od jeho veľkosti (napr. ak by boli oprávnené len niektoré veľkostné kategórie podnikov) **a/alebo**
- výška, resp. intenzita pomoci závisí od veľkosti podniku.

Veľkostná kategória podniku sa posudzuje aj v prípadoch posudzovania podmienky „podnik v ťažkostiach²“, ak veľkostná kategória podniku môže mať vplyv na výsledok tohto posúdenia.

Potrebu posúdenia veľkostnej kategórie podniku, formu preukázania zo strany podniku, spôsob overenia poskytovateľom definujú vždy konkrétne podmienky pre poskytovanie príspevku uvedené v príslušnom dotačnom dokumente (výzve alebo schéme štátnej pomoci/pomoci de minimis).

¹ Pozri kapitolu 4, tabuľka 2 Definícia pojmov a kapitolu 5, časť Implementačná štruktúra

² Podmienky pre posúdenie podniku v ťažkostiach sú súčasťou metodického dokumentu Inštrukcia k určaniu podniku v ťažkostiach v platnom znení, ktorú zverejnil poskytovateľ na svojom webovom sídle <https://www.minzp.sk/program-slovensko/metodicke-dokumenty.html>

2. CIELE VYDANIA INŠTRUKCIE

Cieľom vydania Inštrukcie k určeniu veľkostnej kategórie je zo strany MŽP SR poskytnúť podnikom kompletne informácie o definícii veľkostnej kategórie podniku, jej právnej a ekonomicko-účtovnej interpretácii vrátane informácií k akému rozhodnému dátumu, ako a na základe akých údajov sa posudzuje veľkostná kategória podniku.

Inštrukcia pozostáva zo samotného dokumentu a príloh:

- Príloha 1: Schéma vzájomných vzťahov medzi podnikmi a fyzickými osobami
- Príloha 2: Modelové vyhlásenie na kvalifikovanie sa ako MSP, ktoré pozostáva z dokumentu:
 - o Inštrukcia k vyplneniu Modelového vyhlásenia na kvalifikovanie sa ako MSP,
 - o Modelového vyhlásenia na kvalifikovanie sa ako MSP (formulár)
- Príloha 3: Vyhlásenie o veľkosti podniku – veľký podnik
- Príloha 4: Čestné vyhlásenie o veľkosti podniku
- Príloha 5: Príklady posudzovania veľkostnej kategórie podniku, ktoré pozostáva z dokumentu:
 - o Príklady posudzovania veľkostnej kategórie podniku
 - o Modelového vyhlásenia na kvalifikovanie sa ako MSP – komplexný príklad

Príloha 1 až 3 spolu tiež ako Vyhlásenie o veľkosti podniku

3. PRÁVNY RÁMEC

Inštrukcia vychádza najmä z nasledovných právnych predpisov a právnych aktov EÚ a SR:

- odporúčanie Komisie 2003/361/ES zo 6. mája 2003 o definícii mikro, malých a stredných podnikov (oznámené pod číslom dokumentu C (2003) 1422) (ďalej len „Odporúčanie Komisie“)³,
- príloha I nariadenia Komisie (EÚ) č. 651/2014 zo 17. júna 2014 o vyhlásení určitých kategórií pomoci za zlučiteľné s vnútorným trhom podľa článkov 107 a 108 zmluvy v platnom znení (ďalej len „definícia MSP“)⁴,
- zákon č. 358/2015 Z. z. o úprave niektorých vzťahov v oblasti štátnej pomoci a minimálnej pomoci a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o štátnej pomoci) (ďalej len „zákon o štátnej pomoci“),
- zákon č. 121/2022 Z. z. o príspevkoch z fondov Európskej únie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o príspevkoch z fondov EÚ“).

Znenie Odporúčania Komisie bolo prevzaté do definície MSP a z tohto dôvodu sa v ďalšom texte odkazuje na definíciu MSP⁵.

Pri vypracovaní tohto metodického usmernenia bola zohľadnená aj relevantná judikatúra súdov EÚ (Všeobecný súd a Súdny dvor EÚ), napr. [C-222/04](#) – Cassa di Risparmio di Firenze, [T 675/13](#) – K Chimica Srl, [T-604/15](#) Ertico - ITS Europe, [T-855/16](#) – Fertisac, SL, [T-137/02](#) Pollmeier Malchow GmbH & Co. KG, [C-110/13](#) – HaTeFo GmbH, [C-516/19](#) – NMI Technologietransfer, [T-745/17](#) – Kerkosand a rozhodovacia činnosť Komisie.

Pomocným (právne nezáväzným) dokumentom pri overovaní veľkosti podniku je dokument EK „**Príručka pre používateľov k definícii MSP**“, ktorý obsahuje podrobné vysvetlenia týkajúce sa definície MSP, ktorá je zverejnená na webovom sídle: <https://ec.europa.eu/docsroom/documents/42921>.

³ Ú. v. EÚ L 124, 20.5.2003, s. 36–41

⁴ Ú. v. EÚ L 187, 26.6.2014, p. 1–78. Znenie odporúčania

⁵ Uvedený postup vyplýva aj zo vzorov schém štátnej pomoci/minimálnej pomoci, ktoré sú zverejnené na webovom sídle koordinátora pomoci: www.antimon.gov.sk/metodicke-usmernenia-koordinatora-pomoci a v rámci ktorých sa ako definícia MSP používa definícia uvedená v prílohe I nariadenia (EÚ) č. 651/2014, bez ohľadu na konkrétny právny základ poskytovanej pomoci. Uvedený postup vyplýva aj z tzv. soft law, teda usmernení, oznámení a obdobných dokumentov vydávaných EK.

4. ZOZNAM SKRATIEK, DEFINÍCIE POJMOV A LEGENDA GRAFICKÝCH ZNAČIEK

Tabuľka 1: Zoznam použitých skratiek

Použitá skratka	Význam
EK	Európska komisia
EÚ	Európska únia
MIRRI SR	Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie Slovenskej republiky
MSP	mikro, malý a stredný podnik
MŽP SR	Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky
NFP	nenávratný finančný príspevok
P SK	Program Slovensko
RÚZ	Register účtovných závierok
SR	Slovenská republika
ŽoNFP	žiadosť o poskytnutie nenávratného finančného príspevku

Tabuľka 2: Definícia pojmov

Pojem	Definícia
Hospodárska činnosť	každá činnosť, ktorá spočíva v ponuke tovaru a/alebo služieb na trhu ⁶ ; určenie, či v posudzovanom prípade ide alebo nejde o hospodársku činnosť, vyplýva z tzv. soft law (usmernení, oznámení, odporúčaní EK, prípadne z iných dokumentov, ktoré nemajú striktné záväznú podobu), zo sektorovo - špecifických pravidiel a tiež z rozsiahlej judikatúry súdov EÚ v danej konkrétnej oblasti alebo ohľadne konkrétnej činnosti. Z horizontálneho hľadiska napríklad platí, že ak pre danú činnosť existuje trh, akokoľvek limitovaný, potom je takúto činnosť potrebné považovať za hospodársku ⁷ , čo súčasne znamená, že aj sám štát alebo štátny subjekt, prípadne nezisková organizácia, občianske združenie alebo akýkoľvek iný subjekt bez ohľadu na svoje právne postavenie alebo spôsob zriadenia/vzniku, môže konať ako podnik ⁸
Koordinátor pomoci	Protimonopolný úrad SR
Modelové vyhlásenie	vyhlásenie na kvalifikovanie sa ako MSP – príloha č. 2 Inštrukcie ⁹

⁶ § 5 ods. 2 zákona o štátnej pomoci.

⁷ Názor generálneho advokáta vo veci C-205/03 Federación Española de Empresas de Tecnología Sanitaria (FENIN), všeobecne citovaný

⁸ Rozsudok Súdneho dvora EÚ z 12. júla 2012 Compas-Datenbank GmbH/Rakúska republika, C-138/11, bod 35.

⁹ Vychádza zo vzoru, ktorý je uvedený v Oznámení Komisie - Modelové vyhlásenie o informáciách potrebných na kvalifikovanie podniku ako MSP (2003/C 118/03) (Ú. v. EÚ C 118, 20.5.2003, p. 5–15) v platnom znení. Slovenská jazyková

MSP	podnik, ktorý spĺňa kritéria stanovené definíciou MSP pre zaradenie do príslušnej veľkostnej kategórie
Nový partner	subjekt, ktorý spĺňa definíciu partnera a vo vzťahu k projektu predstavuje doplnenie nového partnera alebo nahradenie existujúceho partnera, pričom tento nový partner nebol zahrnutý do realizácie projektu v čase prípravy a predloženia ŽoNFP. Nový partner sa stáva partnerom nadobudnutím účinnosti dodatku k zmluve o poskytnutí NFP po predchádzajúcom schválení žiadosti o zmenu zmluvy o poskytnutí NFP, predmetom ktorej je nový partner. Kde sa v texte metodického usmernenia uvádza partner, myslí sa tým aj nový partner
Partner	subjekt podľa § 3 písm. t) zákona o príspevkoch z fondov EÚ. Partnerom nie je osoba, ktorá má vo vzťahu k prijímateľovi postavenie dodávateľa alebo subdodávateľa. Pojem partner je odlišný od pojmu partnerský podnik, ktorý je definovaný nižšie
Partnerský podnik	podnik podľa článku 3 ods. 2 definície MSP
Podnik	každý subjekt - fyzická alebo právnická osoba - ktorý vykonáva hospodársku činnosť bez ohľadu na jeho právnu formu ¹⁰ , spôsob financovania, ako aj bez ohľadu na to, či dosahuje zisk ¹¹ . Určujúcim faktorom je pritom hospodárska činnosť, nie právna forma. V praxi to znamená, že za podnik sa môžu považovať samostatne zárobkovo činné osoby, rodinné firmy, partnerstvá, združenia alebo akékoľvek iné subjekty, vrátane bežných fyzických osôb, ktoré vykonávajú hospodársku činnosť. Súdny dvor EÚ objasnil, že subjekt, ktorý „vlastní kontrolné podiely v spoločnosti“ a ktorý „v skutočnosti vykonáva túto kontrolu tým, že sa priamo alebo nepriamo zapája do jej riadenia“, sa musí považovať za subjekt, ktorý sa zúčastňuje na hospodárskej činnosti danej spoločnosti. Samotný subjekt sa preto musí považovať za podnik v zmysle článku 107 ods. 1 Zmluvy o fungovaní EÚ ¹²
Pomoc	štátna pomoc alebo minimálna pomoc podľa zákona o štátnej pomoci
Poskytovateľ/ vykonávateľ	orgán podľa § 3 písm. w) zákona o príspevkoch z fondov EÚ a/alebo podľa § 5 ods. 1 alebo podľa § 7 ods. 3 zákona o štátnej pomoci
Prepojený podnik	podnik podľa článku 3 ods. 3 definície MSP.

verzia je dostupná v rámci dokumentu EK „Príručka pre používateľov k definícii MSP“.

¹⁰ Podľa čl. 1 definície MSP.

¹¹ Rozsudok Súdneho dvora zo 16. novembra 1995, *Fédération française des sociétés d'assurance, Société Paternelle-Vie, Union des assurances de Paris-Vie a Caisse d'assurance et de prévoyance mutuelle des agriculteurs* proti Ministère de l'Agriculture et de la Pêche. Návrh na začatie prejudiciálneho konania Conseil d'Etat – Francúzsko, C-244/94, ECLI:EU:C:1995:392, bod 21

¹² Rozsudok Súdneho dvora z 10. januára 2006, *Ministero dell'Economia e delle Finanze/Cassa di Risparmio di Firenze a i.*, C-222/04, ECLI:EU:C:2006:8, body 112 a 113.

	<p>Navyše, podniky možno považovať za „prepojené“ v zmysle článku 3 ods. 3 štvrtý pododsek definície MSP aj vtedy, keď z analýzy tak ich vzájomných právnych, ako aj hospodárskych vzťahov vyplýva, že prostredníctvom fyzickej osoby alebo skupiny fyzických osôb konajúcich spoločne predstavujú jeden hospodársky subjekt napriek tomu, že medzi sebou formálne neudržujú nijaký zo vzťahov uvedených v článku 3 ods. 3 prvom pododseku definície MSP¹³, za predpokladu, že tieto podniky vykonávajú svoje činnosti alebo ich časť na tom istom trhu alebo príbuzných trhoch</p>
Príjemca pomoci	<p>subjekt podľa § 5 ods. 2 zákona o štátnej pomoci, t.j. ten, kto vykonáva hospodársku činnosť bez ohľadu na právnu formu a spôsob financovania a v jeho prospech bol vykonaný právny úkon, ktorý ho oprávňuje na získanie pomoci¹⁴; príjemcom pomoci sa na účely tejto inštrukcie považuje osoba odlišná od prijímateľa, partnera, užívateľa, ktorej sa poskytuje pomoc.</p>
Prijímateľ	<p>subjekt podľa § 3 písm. s) zákona o príspevkoch z fondov EÚ</p>
Samostatný podnik	<p>podnik podľa článku 3 ods. 1 definície MSP</p>
Schéma pomoci	<p>dokument podľa § 7 zákona o štátnej pomoci</p>
Subjekt	<p>každý právny subjekt, ktorý má samostatnú právnu subjektivitu. Subjektom je prijímateľ, partner, užívateľ, ktorej sa poskytuje pomoc, ako aj každý partnerský a prepojený podnik</p>
Užívateľ	<p>subjekt podľa § 3 písm. u) zákona o príspevkoch z fondov EÚ</p>
Veľký podnik	<p>podnik, ktorý nespĺňa kritériá stanovené v definícii MSP</p>
Výzva	<p>dokument podľa § 14 zákona o príspevkoch z fondov EÚ</p>
Žiadateľ	<p>subjekt podľa § 3 písm. v) zákona o príspevkoch z fondov EÚ</p>

¹³ Vec C-110/13 HaTeFo GmbH v Finanzamt Haldensleben, Ú. v. EÚ C 112, 14.4.2014, s. 15.

¹⁴ Formy pomoci sú príkladom špecifikované v § 6 zákona o štátnej pomoci.

Legenda grafických značiek

Posudzovaný podnik

Prepojený podnik

Partnerský podnik

Fyzická osoba, ktorá sa nepovažuje za podnik (súkromná osoba)¹⁵

Fyzická osoba, ktorá sa považuje za podnik,

Táto sa v grafickom označení ďalej rozlišuje v súlade s definíciou uvedenou v kapitole 6.3.1 dovetkom ako:

- FO-SZČO a
- FO – podnik

xx

vzťah medzi podnikmi/fyzickými osobami a majetkový podiel/hlasovacie práva v %

¹⁵ Vymedzenie podniku je uvedené v tabuľke 2: Definícia pojmov.

5. IMPLEMENTAČNÁ ŠTRUKTÚRA, PROCESNÁ FÁZA, REFERENČNÉ OBDOBIE A ROZHODNÝ MOMENT

Implementačná štruktúra:

Z hľadiska implementačnej štruktúry môže byť podnik v postavení:

- a) prijímateľa,
- b) partnera projektu,
- c) žiadateľa,
- d) užívateľa,
- e) príjemcu štátnej pomoci nespádajúceho pod predchádzajúce písmená.

Všetky uvedené subjekty sa ďalej spoločne označujú na účely metodiky ako „podnik“, ak nie je potrebné osobitne zvýrazniť konkrétne postavenie podniku v rámci implementačnej štruktúry.

Veľkosť podniku sa overuje vždy v dvoch procesných fázach:

1. fáza pred nadobudnutím účinkov právneho úkonu, ktorým (na základe ktorého) vzniká (na základe ktorého vznikne) nárok na príspevok, resp. štátnu pomoc,
2. fáza po nadobudnutí účinkov právneho úkonu uvedeného v bode 1.

Veľkosť podniku sa overuje na základe údajov príslušného referenčného obdobia v závislosti od rozhodného momentu.

Referenčné obdobie a rozhodný moment:

Pri určovaní referenčného obdobia sa:

- v prípade podnikov, ktoré sú účtovnou jednotkou¹⁶, používajú účtovné obdobia¹⁷ a
- v prípade podnikov, ktoré nie sú účtovnou jednotkou, používajú zdaňovacie obdobia¹⁸.

Referenčné obdobie je

- a) posledné účtovné obdobie predchádzajúce rozhodnému momentu, za ktoré disponuje subjekt schválenou účtovnou závierkou, ak ide o subjekt, ktorý je účtovnou jednotkou, alebo
- b) posledné zdaňovacie obdobie predchádzajúce rozhodnému momentu, za ktoré subjekt predložil daňovému úradu daňové priznanie, ak ide o subjekt, ktorý nie je účtovnou jednotkou.

Na účely uplatnenia článku 4 ods. 2 definície MSP je zároveň potrebné overiť aj skutočnosť, či v porovnaní s predchádzajúcim referenčným obdobím nastala zmena v údajoch, ktorá by mohla viesť k zmene kategórie posudzovaného subjektu. V prípade ak áno, je potrebné overiť aj údaje za predchádzajúce referenčné obdobie/obdobia.

Schválenou účtovnou závierkou je pre účely tejto metodiky:

¹⁶ Podľa § 1 ods. 2 zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov (ďalej ako „zákon o účtovníctve“)

¹⁷ Podľa § 3 zákona o účtovníctve.

¹⁸ Podľa zákona č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov v znení neskorších predpisov.

- v prípade podniku, ktorý má povinnosť schvaľovať účtovnú závierku, riadna alebo mimoriadna¹⁹ účtovná závierka, ktorá bola najneskôr k rozhodnému momentu schválená príslušným orgánom podniku a uložená v RÚZ. Ak je takýchto účtovných závierok za účtovné obdobie viac, za schválenú účtovnú závierku na účely tejto metodiky sa považuje tá, ktorá bola zo všetkých uložených účtovných závierok podniku schválená ako prvá. Ak podnik ešte nemá žiadnu účtovnú závierku schválenú príslušným orgánom podniku a neuplynula ešte zákonná lehota na schválenie žiadnej účtovnej závierky, postupuje sa pri ňom, ako v prípade podniku, ktorý nemá povinnosť schvaľovať účtovnú závierku,
- v prípade podniku, ktorý nemá povinnosť schvaľovať účtovnú závierku, riadna alebo mimoriadna¹⁹ účtovná závierka, ktorá bola najneskôr k rozhodnému momentu uložená v RÚZ. Ak je takýchto účtovných závierok za účtovné obdobie viac, za schválenú účtovnú závierku na účely tejto metodiky sa považuje tá, ktorá bola zostavená prvá.

Ak podnik, ktorý nie je účtovnou jednotkou, predložil za referenčné obdobie daňovému úradu opravné daňové priznanie a/alebo dodatočné daňové priznanie, vychádza sa pri hodnotení podniku v ťažkostiach z posledného dodatočného daňového priznania, a ak také neexistuje, potom sa vychádza z posledného opravného daňového priznania.

Rozhodný moment sa určuje v závislosti od procesnej fázy, v ktorej sa overenie vykonáva.

Prehľad rozhodných momentov, spôsobu preukázania podmienky vo vzťahu k procesnej fáze a postaveniu podniku v rámci implementačnej štruktúry je uvedený v tabuľke č. 3.

Tabuľka č. 3 – Prehľad rozhodných momentov, spôsobu preukázania podmienky vo vzťahu k procesnej fáze a postaveniu podniku v rámci implementačnej štruktúry

Podnik – v rámci implementačnej štruktúry	Procesná fáza 1 Pred nadobudnutím účinkov právneho úkonu		Procesná fáza 2 Po nadobudnutí účinkov právneho úkonu	
	Určenie rozhodného momentu	Spôsob preukázania	Určenie rozhodného momentu	Spôsob preukázania
a) Prijímateľ ²⁰	Vid' žiadateľ	Vid' žiadateľ	Deň nadobudnutia účinnosti zmluvy o poskytnutí nenávratného finančného príspevku podľa § 22 ods. 3 zákona o príspevkoch z fondov. (ďalej len „zmluva o NFP“) alebo právoplatnosti rozhodnutia podľa § 13 ods. 2 zákona o príspevkoch z fondov (ďalej len „rozhodnutie o schválení podľa § 13 ods. 2)“.	Prijímateľ predkladá Vyhlásenie o veľkosti podniku, t.j.: Ak ide o MSP prílohu 1 a 2 metodiky. Ak ide o veľký podnik prílohu 3 metodiky a to do 10 pracovných dní po nadobudnutí účinnosti zmluvy o NFP alebo právoplatnosti rozhodnutia

¹⁹ Mimoriadna účtovná závierka je akceptovaná iba v prípadoch uzavretia účtovných kníh podľa §16, ods. 4, písm. c) a e) zákona o účtovníctve.

²⁰ V prípade zmeny prijímateľa (ak je takáto zmena prípustná), sa nový prijímateľ posúdi podľa podmienok podniku v ťažkostiach primerane postupu overovania pôvodného prijímateľa v závislosti od okolností zmeny v subjekte prijímateľa.

				o schválení podľa § 13 ods. 2.
b) Partner	Deň predloženia ŽoNFP.	<p>Samoposúdenie partnera na základe metodiky.</p> <p>Žiadateľ klasifikuje veľkostnú kategóriu partnera v rámci špecifického poľa, ktoré je na tieto účely osobitne zriadené v rámci formulára ŽoNFP.</p> <p>Alternatívne je možné podľa podmienok výzvy nahradiť klasifikáciu partnera v špecifickom poli osobitným Čestným vyhlásením o veľkosti podniku (príloha č. 4 metodiky).</p>	Deň nadobudnutia účinnosti zmluvy o NFP alebo právoplatnosti rozhodnutia o schválení podľa § 13 ods. 2.	<p>Partner predkladá Vyhlásenie o veľkosti podniku, t.j.:</p> <p>Ak ide o MSP prílohu 1 a 2 metodiky.</p> <p>Ak ide o veľký podnik prílohu 3 metodiky</p> <p>a to do 10 pracovných dní po nadobudnutí účinnosti zmluvy o NFP alebo právoplatnosti rozhodnutia o schválení podľa § 13 ods. 2.</p>
	Ak ide o nového partnera, ktorý nebol súčasťou konania o ŽoNFP podľa § 16 zákona o príspevkoch z fondov je rozhodným momentom deň predloženia žiadosti prijímateľa o zmenu projektu (doplnenie nového partnera) podľa zmluvy o NFP.	<p>Samoposúdenie partnera na základe metodiky.</p> <p>Partner predkladá Čestné vyhlásenie o veľkosti podniku (príloha 4 metodiky).</p>	Ak ide o nového partnera, deň nadobudnutia účinnosti dodatku k zmluve o NFP alebo deň schválenia žiadosti o zmenu (doplnenie nového partnera), ak bola ŽoNFP schválená na základe rozhodnutia o schválení podľa § 13 ods. 2.	<p>Ak ide o nového partnera, tento predkladá Vyhlásenie o veľkosti podniku, t.j.:</p> <p>Ak ide o MSP prílohu 1 a 2 metodiky.</p> <p>Ak ide o veľký podnik prílohu 3 metodiky</p> <p>a to do 10 pracovných dní po nadobudnutí účinnosti dodatku k zmluve o NFP alebo schválenia žiadosti o zmenu (doplnenie nového partnera) ak bola ŽoNFP schválená na základe rozhodnutia o schválení podľa § 13 ods. 2.</p>

c) Žiadateľ	Deň predloženia ŽoNFP.	Samoposúdenie žiadateľa na základe metodiky. Žiadateľ sa klasifikuje v rámci špecifického poľa, ktoré je na tieto účely osobitne zriadené v rámci formulára ŽoNFP.	Vid' prijímateľ	Vid' prijímateľ
d) Užívateľ	Deň predloženia žiadosti o príspevok z NFP prijímateľovi, resp. partnerovi.	Samoposúdenie užívateľa na základe metodiky. Užívateľ predkladá Čestné vyhlásenie o veľkosti podniku (príloha 4 metodiky).	Účinnosť zmluvy uzavretej medzi prijímateľom, resp. partnerom a užívateľom alebo účinnosť iného obdobného právneho vzťahu medzi prijímateľom, resp. partnerom a užívateľom podľa § 3 písm. u) zákona o príspevkoch z fondov.	Užívateľ predkladá Vyhlásenie o veľkosti podniku, t.j.: Ak ide o MSP prílohu 1 a 2 metodiky. Ak ide o veľký podnik prílohu 3 metodiky a to do 10 pracovných dní po nadobudnutí účinnosti zmluvy, resp. obdobného právneho vzťahu.
e) Prijemca štátnej pomoci iný než sú uvedení v písm. a) až d)	Určenie rozhodného momentu a spôsobu posúdenia podmienky stanoví príslušná schéma štátnej pomoci.			

Rozhodný moment bude uvedený vo výzve podľa § 14 zákona o príspevkoch z fondov, v schéme štátnej pomoci, v právnom dokumente, na základe ktorého sa podniku poskytuje príspevok, resp. štátna pomoc.

Veľkosť podniku sa preukazuje:

- poskytovateľovi, pokiaľ ide o žiadateľa, prijímateľa alebo partnera,
- prijímateľovi alebo partnerovi, pokiaľ ide o užívateľa,
- poskytovateľovi štátnej pomoci²¹ alebo vykonávateľovi schémy²² štátnej pomoci, pokiaľ ide o prijímateľa štátnej pomoci, ktorý nie je žiadateľom, prijímateľom, partnerom alebo užívateľom.

Na účely výkonu overenia veľkosti podniku sa tieto subjekty ďalej súhrnne označujú ako „overovateľ“. Overovateľ pri overovaní veľkosti podniku dbá na to, aby podniku boli známe rozhodné momenty v jednotlivých fázach overovania.

²¹ Podľa § 5 ods.1 zákona o štátnej pomoci.

²² Podľa § 7 ods.3 zákona o štátnej pomoci.

6. ZÁKLADNÉ PRINCÍPY URČENIA VEĽKOSTI PODNIKU

6.1. Podniky môžu prepojené, partnerské alebo samostatné

Pri určovaní veľkosti podniku je potrebné posúdiť vzájomné vzťahy medzi viacerými podnikmi. V závislosti od týchto vzťahov môžu byť podniky prepojené, partnerské alebo samostatné. Určenie tejto štruktúry má podstatný vplyv na konečné posúdenie veľkostnej kategórie podniku.

6.1.1. Prepojený podnik

Podľa čl. 3 ods. 3 definície MSP „**Prepojené podniky**“ sú podniky, medzi ktorými je niektorý z týchto vzájomných vzťahov:

- a) podnik má väčšinu hlasovacích práv akcionárov alebo členov v inom podniku;
- b) podnik má právo vymenovať alebo odvolať väčšinu členov správneho, riadiaceho alebo dozorného orgánu iného podniku;
- c) podnik má právo dominantne pôsobiť na iný podnik na základe zmluvy uzatvorenej s týmto podnikom alebo na základe ustanovenia v jeho spoločenskej zmluve alebo stanovách;
- d) podnik, ktorý je akcionárom alebo členom iného podniku, sám kontroluje na základe zmluvy s inými akcionármi tohto podniku alebo členmi tohto podniku väčšinu hlasovacích práv akcionárov alebo členov v tomto podniku.

Podniky sa považujú za prepojené aj vtedy, ak sú v niektorom z vyššie uvedených vzťahov prostredníctvom jedného alebo viacerých ďalších podnikov alebo prostredníctvom nižšie uvedených investorov.

Podniky, ktoré sa nachádzajú v niektorom z týchto vzťahov prostredníctvom fyzickej osoby alebo skupiny fyzických osôb konajúcich spoločne, sa tiež považujú za prepojené podniky, ak svoju činnosť alebo časť svojej činnosti vykonávajú na rovnakom relevantnom trhu alebo na príbližných trhoch (definícia relevantného trhu a príbližného trhu vid' kapitola 6.4 Vymedzenie trhu).

V zmysle uvedeného je pri posudzovaní podnikov potrebné rozlíšiť dve situácie:

1. prípad, kedy je **fyzická osoba považovaná za podnik** (vid' kapitola 6.3.1 Fyzická osoba, ktorá sa považuje za podnik)
2. prípad, kedy **fyzická osoba nie je považovaná za podnik** (vid' kapitola 6.3.2 Fyzické osoby konajúce spoločne)

6.1.2. Partnerský podnik

Podľa čl. 3 ods. 2 definície MSP „Partnerské podniky“ sú všetky podniky, ktoré nie sú zatriedené ako prepojené podniky a medzi ktorými je takýto vzťah: podnik (vyššie postavený podnik) vlastní, buď samostatne alebo spoločne s jedným alebo viacerými prepojenými podnikmi, 25 % alebo viac imania alebo hlasovacích práv iného podniku (nižšie postavený podnik). To tiež znamená, že tento podiel nesmie byť viac ako 50%.

Podnik sa nepovažuje za partnerský, ak podiel medzi 25 % a 50 % (vrátane) dosiahne investor/navzájom prepojení investori (vid' kapitola 6.1.4 Investori). V takom prípade sa toto prepojenie nezohľadňuje.

6.1.3. Samostatný podnik

Podľa čl. 3 ods. 1 definície MSP „Samostatný podnik“ je každý podnik, ktorý nie je zatriedený ako partnerský podnik alebo ako prepojený podnik (teda ak podiel nedosahuje ani 25 %).

Podnik sa však môže klasifikovať ako samostatný, aj v prípade, ak investori (vid' kapitolu 6.1.4 Investori) dosiahnu alebo prekročia limit 25 % (platný pre partnerský podnik), za predpokladu, že títo investori nie sú prepojení individuálne alebo spoločne s príslušným podnikom (nepresiahnu limit 50 %).

6.1.4. Investori:

- verejné investičné spoločnosti, spoločnosti investujúce do rizikového kapitálu, fyzické osoby alebo skupiny fyzických osôb pravidelne vykonávajúce rizikové investičné aktivity, ktoré investujú vlastný kapitál do nekótovaných podnikov (podnikateľskí anjeli), za predpokladu, že celkové investície týchto podnikateľských anjelov v rovnakom podniku sú nižšie ako 1 250 000 EUR;
- univerzity alebo neziskové výskumné strediská;
- inštitucionálni investori vrátane regionálnych rozvojových fondov;
- orgány miestnej samosprávy s ročným rozpočtom nižším ako 10 mil. EUR a s menej ako 5 000 obyvateľmi. V podmienkach SR ide predovšetkým o obce a mestá, ktoré spĺňajú kumulatívne obidve podmienky týkajúce sa výšky rozpočtu ako aj počtu obyvateľov.

Vychádza sa z predpokladu, že dominantný vplyv neexistuje, ak sa vyššie uvedení investori nezapoja priamo alebo nepriamo do riadenia príslušného podniku – bez toho, aby boli dotknuté ich práva ako akcionárov.

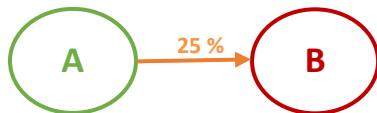
6.2. Vzťahy medzi podnikmi

6.2.1. Zohľadňovanie vzťahov

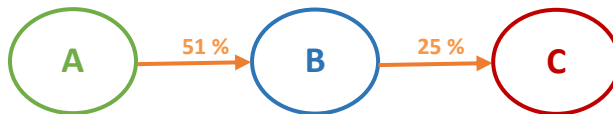
Pri určovaní vzájomných vzťahov platí, že na účely MSP by sa mali zohľadniť:

i. partnerské podniky:

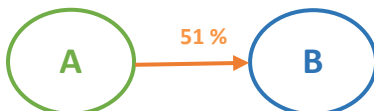
- priame partnerské podniky posudzovaného podniku (žiadateľa) a/alebo

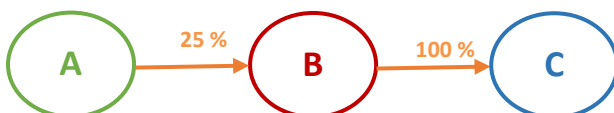
- partnerské podniky prepojených podnikov s posudzovaným podnikom (žiadateľom) – tzv. nepriamy partnerský podnik,

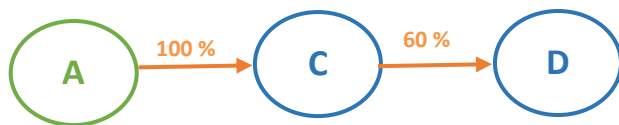
ii. všetky podniky prepojené s posudzovaným podnikom (žiadateľom),

iii. všetky podniky prepojené s priamym partnerským podnikom posudzovaného podniku (žiadateľom),

- iv. všetky podniky prepojené s ktorýmkoľvek prepojeným podnikom posudzovaného podniku (žiadateľom).

6.2.2. Smer „dole“ a „hore“

Vzťahy medzi podnikmi sa posudzujú tak smerom „dole“ ako aj smerom „hore“.

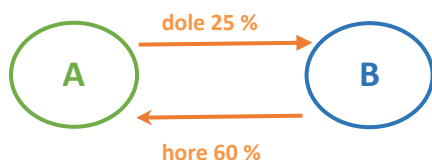
Smerom „dole“ znamená zohľadnenie majetkovo-právnych vzťahov prostredníctvom ktorých posudzovaný podnik (žiadateľ) zriaďuje svoj vzťah k ďalšiemu podniku a následne tieto ďalšie podniky k ďalším podnikom (smer „dole“ je uvedený v grafickom prevedení vyššie).

Smerom „hore“ znamená zohľadnenie majetkovo-právnych vzťahov prostredníctvom ktorých iný podnik zriaďuje svoj vzťah k posudzovanému podniku (žiadateľovi) alebo iným podnikom v skupine podnikov.

Na účely MSP je potrebné zohľadniť vzťah smerom „dole“ aj smerom „hore“.

Ak nastane situácia, že smerom dole má posudzovaný podnik (žiadateľ) partnerský vzťah k inému podniku a zároveň smerom hore, že iný podnik je prepojený s posudzovaným podnikom (žiadateľom), potom sú podniky prepojené a nie partnerské.

- v. posúdenie majetkovo-právnych vzťahov smerom „hore“ a „dole“

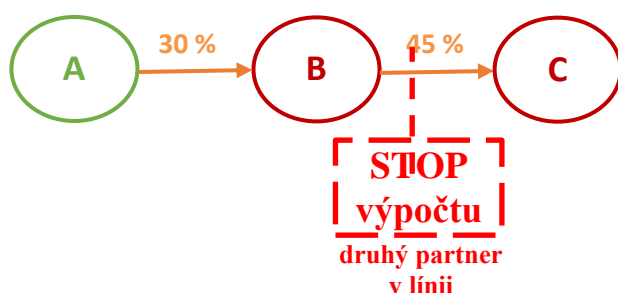
Uvedený princíp sa uplatní rovnako v prípade určenia konkrétneho percentuálneho podielu medzi podnikmi. Uvedený princíp sa zohľadňuje medzi všetkými podnikmi skupiny podnikov.

6.2.3. STOP výpočtom

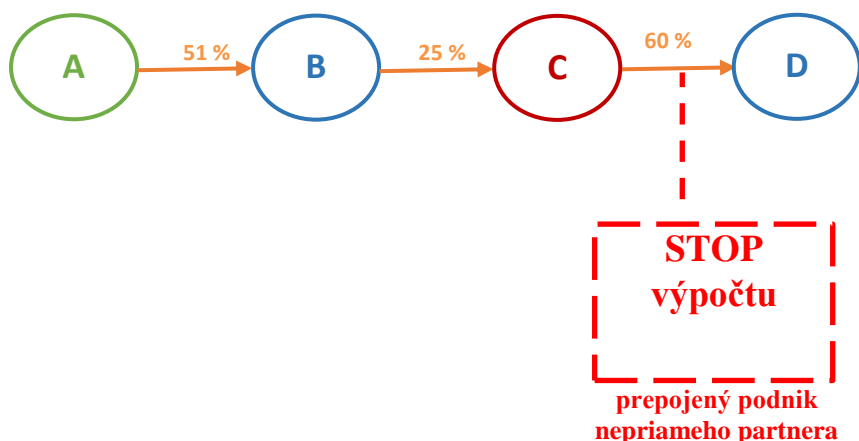
Vzťahy medzi posudzovaným podnikom (žiadateľom) sa nezohľadňujú „donekonečna“, pretože toto zohľadňovanie v určitom bode reťaze podnikov končí.

STOP výpočtom predstavuje:

- vi. vzťah partner- partner

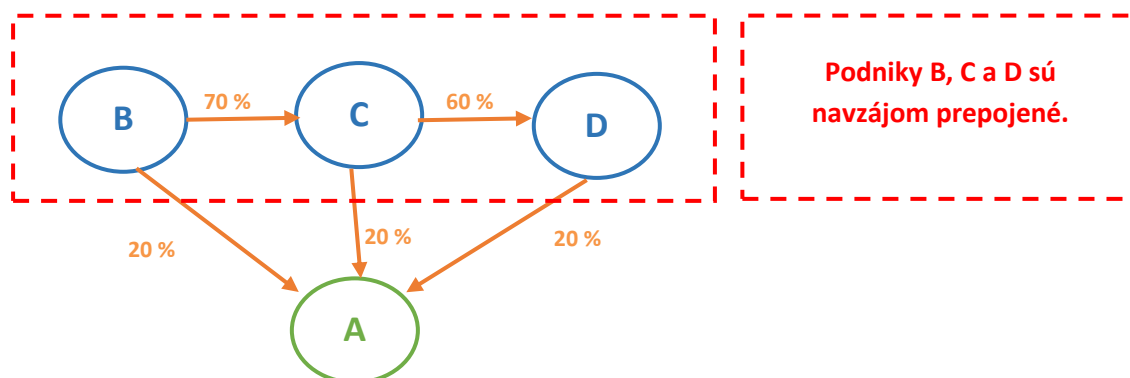
vii. vzťah nepriami partner- prepojený podnik²³

6.2.4. Skupina podnikov – zdanlivo prerušené vzťahy

V rámci posudzovania MSP je potrebné posudzovať vzťahy aj v rámci skupín podnikov, ktoré by inak zdanlivo neboli vôbec prepojené/partnerské s posudzovaným podnikom.

viii. posudzovanie skupiny podnikov

Podnik B, C a D majú podiel na posudzovanom podniku (žiadateľovi) individuálne 20%. Preto by sa podnik B, C a D mohli javiť ako nezávislé vo vzťahu k podniku A.

Podniky B, C a D sú však navzájom medzi sebou prepojené a preto je potrebné sčítať aj ich individuálne podiely na podniku A. Súčet ich individuálnych podielov je 60 % a preto sú podniky B, C a D s podnikom A prepojené.

Upozornenie: Všetky príklady uvedené v inštrukcii sú ilustratívne a nezahŕňajú všetky kombinácie/vzťahy, ktoré môžu v praxi nastať. Zároveň si dovoľujeme upozorniť, že posudzovanie veľkostnej kategórie podniku vždy závisí od okolností konkrétneho prípadu.

Príklady pozri Prílohu č. 5 Príklady posudzovania veľkostnej kategórie podniku.

²³ Vec T-675/13 -K Chimica Srl, ECLI:EU:T:2016:480, bod 47.

6.3. Fyzické osoby

6.3.1. Fyzická osoba, ktorá sa považuje za podnik

Za podnik sa považuje aj fyzická osoba, ktorá vykonáva hospodársku činnosť, napr.:

- **fyzická osoba, ktorá sama vykonáva hospodársku činnosť tým, že podniká** na základe živnostenského oprávnenia alebo na základe iného než živnostenského oprávnenia podľa osobitných predpisov, napr. vykonáva tzv. slobodné povolania²⁴; osoba vykonávajúca poľnohospodársku výrobu a je zapísaná do evidencie podľa osobitného predpisu, napr. samostatne hospodáriaci roľníci; osoba, ktorá má zdaniteľný príjem z prenájmu nehnuteľnosti²⁵ a pod. Takáto fyzická osoba môže vytvoriť partnerský ako aj prepojený podnik. V grafickom zobrazení sa označuje dovetkom „FO-SZČO“.
- **fyzická osoba, ktorá nie je osobou podľa predchádzajúceho bodu, ale súčasne je majiteľom kontrolného podielu²⁶ podniku** (napr. ako akcionár, spoločník, zriaďovateľ) a zároveň sa zapája do riadenia podniku, či už priamo (napr. ako konateľ spoločnosti) alebo nepriamo (napr. prostredníctvom práva na menovanie a odvolanie orgánov spoločnosti)²⁷ alebo do kontroly nad podnikom prostredníctvom členstva v kontrolnom orgáne (zväčša v dozornej rade) s relevantnou právomocou²⁸. V praxi sa môže vyskytovať súbor takýchto postavení, t.j. v celej vlastníckej štruktúre sa táto osoba vyskytuje opakovane v rámci rôznych postavení, preto je potrebné pri vyhodnotení postavenia fyzickej osoby vychádzať zo zhodnotenia jej celkového postavenia v podniku, resp. skupine podnikov. Takáto fyzická osoba môže vytvoriť prepojenie s inými podnikmi, t.j. nepreruší reťaz zohľadňovaných podnikov, bez ohľadu na to, že tieto podniky nepôsobia na rovnakých/príľahlých trhoch. V grafickom zobrazení sa označuje dovetkom „FO-podnik“.

Vzhľadom na uvedené, je do vlastníckej štruktúry posudzovaného subjektu potrebné započítať aj všetky fyzické osoby, ktoré sa považujú za podnik, či už ako partnerský alebo prepojený.

Príklad: Podnik A vlastní dve fyzické osoby, živnostník FO1 (45%) a fyzická osoba FO2 nepodnikateľ (55% - kontrolný podiel). FO2 má kontrolný podiel aj v spoločnosti B (100%). FO2 je zároveň jediným konateľom spoločnosti A aj B.

²⁴ napr. daňový poradca, notár, advokát

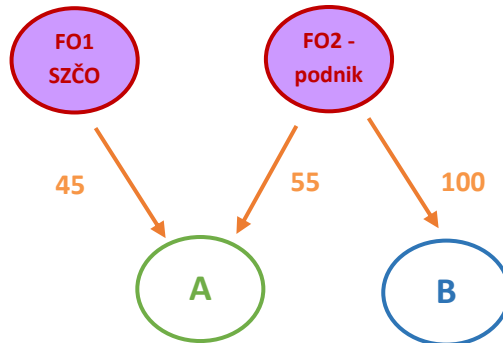
²⁵ Bez ohľadu na to, či túto činnosť vykonáva na základe živnostenského oprávnenia.

²⁶ **Kontrolným podielom** sa rozumie nadobudnutie takého podielu v spoločnosti, ktorá umožňuje danej osobe predmetnú spoločnosť kontrolovať, t.j. ide napr. o prípady **nadobudnutia väčšiny hlasovacích práv**, avšak môže ísť o aj o prípady typu „**zlatá akcia**“, t.j. podiely, s ktorými sú spojené osobitné práva, ktoré umožňujú menšinovému akcionárovi určovať strategické obchodné správanie cieľovej spoločnosti, napríklad právomoc vymenovať viac ako polovicu členov dozornej rady alebo predstavenstva. Samostatnú kontrolu môže vykonávať aj menšinový vlastník, ktorý má právo riadiť činnosť spoločnosti a určovať jej obchodnú politiku na základe organizačnej štruktúry (napr. ako komplementár v komanditnej spoločnosti, ktorý často ani nemá majetkový podiel v spoločnosti). Taktiež ide o prípady, keď má **osoba právomoc blokovať prijatie strategického rozhodnutia**. Môže ísť aj o prípady, keď napr. osoba vlastní 50 % v podniku, kým zostávajúcich 50 % vlastní viaceré ďalšie osoby. Kontrola môže byť nadobudnutá **aj na zmluvnom základe**, v prípade ak dlhodobá zmluva vedie k podobnej kontrole nad riadením a zdrojmi iného podniku ako v prípade nadobudnutia akcií alebo aktív.

²⁷ Vec C-222/04 - Cassa di Risparmio di Firenze, ECLI:EU:C:2006:8, bod 112: „...subjekt, ktorý drží kontrolné podiely v spoločnosti, skutočne priamo alebo nepriamo vykonáva túto kontrolu vplyvom na jej správu, sa musí považovať za zúčastneného na hospodárskej činnosti vykonávanej kontrolovaným podnikom.“

²⁸ Relevantnou právomocou sa rozumie schopnosť danej osoby vykonávať kontrolný vplyv nad podnikom. To znamená, že právomoc sa vzťahuje na danú osobu ako člena dozornej rady, zohľadňujúc aj právomoc zverenú dozornej rade v konkrétnom prípade. Z praktického hľadiska môže byť rozdiel pri rovnakom počte členov dozornej rady, či dozorná rada má právomoc napr. vymenovať členov predstavenstva, prípade sa vyjadruje, resp. udeľuje predchádzajúci súhlas, s určitými transakciami spoločnosti, obchodným, strategickým plánom a podobne, oproti situácii, ak vykonáva iba základné úlohy podľa Obchodného zákonníka. V prípade základných nastavení jeden napr. z piatich členov dozornej rady kontrolný vplyv nad podnikom nevykonáva. Ak by však daná osoba bola predsedom dozornej rady, z titulu tohto postavenia by jej mohol patriť napríklad rozhodujúci hlas v prípade rovnosti hlasov, prípadne iné kľúčové právo, ktoré by mohlo zakladať jej kontrolný vplyv aj pri piatich členoch dozornej rady. Ďalej napríklad, ak by sa daná osoba vyskytovala opakovane vo viacerých dozorných radách v skupine spolu s opakujúcimi sa inými osobami, ktoré majú spolu väčšinu hlasov, môže to byť tiež dôvod na založenie kontrolného vplyvu.

S ohľadom na definíciu podniku vo vzťahu k fyzickej osobe platí, že obidve fyzické osoby sa považujú za podnik. FO1 je podnikom nakoľko je živnostníkom FO1-SZČO. FO2 sa považuje za podnik nakoľko má kontrolný podiel v spoločnosti A aj B a zároveň sa zapája do riadenia podniku, kde je jediným konateľom. FO2 je teda na účely definície FO2-podnik (hoci nie je podnikateľom de jure).

V tomto prípade vlastnícku štruktúru posudzovaného podniku A tvoria partnerský podnik živnostník FO1-SZČO a prepojený podnik B (aj keď medzi podnikmi A a B nie je priamy vzťah, ale sú prepojené prostredníctvom fyzickej osoby 2 ako podnikom).

Výpočet: 100% A + 100% B + 45% FO1

Pre viac príkladov pozri Prílohu č. 5 Príklady posudzovania veľkostnej kategórie podniku.

6.3.2. Fyzické osoby konajúce spoločne

Aj bežné fyzické osoby, teda také, ktoré nesplňajú definíciu podniku, môžu mať vplyv na to, ktoré podniky je potrebné zahrnúť do výpočtu MSP.

V súlade s čl. 3 ods. 3 definície MSP sa za prepojené podniky považujú aj tie podniky, ktoré sa nachádzajú v niektorom zo vzájomných vzťahov prostredníctvom fyzickej osoby alebo skupiny fyzických osôb konajúcich spoločne za predpokladu, že tieto podniky svoju činnosť alebo časť svojej činnosti vykonávajú na rovnakom relevantnom²⁹ trhu alebo na príbahlých³⁰ trhoch.

V súlade s judikatúrou Súdneho dvora sa článok 3 ods. 3 definície MSP má vykladať v tom zmysle, že podniky možno považovať za „prepojené“ v zmysle tohto ustanovenia vtedy, keď z analýzy ich vzájomných právnych, ako aj hospodárskych vzťahov vyplýva, že prostredníctvom fyzickej osoby alebo skupiny fyzických osôb konajúcich spoločne predstavujú jeden hospodársky subjekt napriek tomu, že medzi sebou formálne neutržujú nijaký zo vzťahov uvedených v článku 3 ods. 3 prvom pododseku definície MSP³¹.

Za fyzické osoby konajúce spoločne sa považujú fyzické osoby, ktoré:

- a) **zosúladujú svoju činnosť s cieľom ovplyvňovať obchodné rozhodnutia dotknutých podnikov takým spôsobom, že tieto podniky nemožno považovať za hospodársky nezávislé jeden od druhého.** Splnenie takejto podmienky závisí od okolností konkrétnej veci a nevyhnutne teda nepodlieha existencii zmluvných vzťahov medzi týmito osobami, ani zisteniu ich úmyslu obchádzať definíciu MSP³².

²⁹ V zásade sa rovnaký a relevantný trh používajú ako synonymá.

³⁰ V judikatúre sa niekedy používa aj pojem susedný trh, čo je však potrebné vnímať ako synonymum k pojmu „príbahlý“ trh.

³¹ Vec C-110/13 - HaTeFo GmbH. v Finanzamt Haldensleben, Ú. v. EÚ C 112, 14.4.2014, s. 15, Uznesenie Súdneho dvora vo veci C-53/17 Bericap

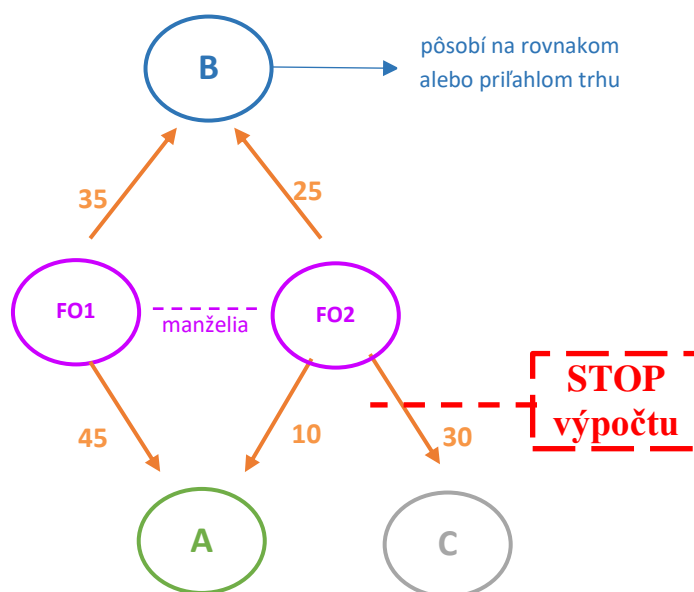
³² Vec C-110/13 - HaTeFo GmbH. v Finanzamt Haldensleben, Ú. v. EÚ C 112, 14.4.2014, s. 15, Uznesenie Súdneho dvora vo veci C-53/17 Bericap

- b) **majú rodinné väzby**³³. Najčastejšie ide o väzby medzi manželmi, rodinnými príslušníkmi v priamej línii, súrodencami, švagrovcami a medzi strýkom/tetou a synovcom/neterou, o ktorých možno predpokladať, že sú natoľko blízkymi osobami, že zosúladujú svoje správanie a postupy.

Upozorňujeme, že vzťahy, ktoré vzniknú prostredníctvom vlastníctva jednej alebo viacerých fyzických osôb konajúcich spoločne, sa nezohľadňujú **pri partnerských podnikoch**.

Uplatnenie tohto dôvodu prepojenia podnikov je **osobitne závislé od vyhodnotenia konkrétne vzniknutej situácie v daných skutkových okolnostiach posudzovaného prípadu**. Uvedené zdôrazňujú aj súdy EÚ vo svojich rozhodnutiach, pretože iba na základe zhodnotenia konkrétnych okolností, skutočností alebo vzťahov je možné dospieť k záveru o existencii alebo neexistencii prepojenosti.

Príklad: Manželia FO1 a FO2 majú spolu kontrolný podiel v podniku A aj B, ale súčasne nie sú zúčastnení na každodennom fungovaní spoločností prostredníctvom účasti v jej orgánoch alebo v riadiacej štruktúre, ani nie sú podnikmi z iného dôvodu. Obidva podniky pôsobia na rovnakom alebo príľahlom trhu, a preto spolu tvoria vlastnícku štruktúru. FO2 má podiel aj v podniku C, ktorý však nie je kontrolným podielom, preto podnik A a podnik C nemôžu byť posudzované ako partnerské podniky prostredníctvom FO2, a podnik C sa nezapočítava do vlastníckej štruktúry posudzovaného subjektu.

Pre viac príkladov pozri Prílohu č. 5 Príklady posudzovania veľkostnej kategórie podniku.

6.4. Vymedzenie trhu

V prípade, že prepojenie vzniká prostredníctvom fyzických osôb (ktoré sa nepovažujú za podnik), sú určujúcim faktorom trhu, na ktorých podniky pôsobia. Zistenie relevantného, resp. príľahlého trhu je kľúčové pre posúdenie toho, či sa údaje o podniku, ktorý je prepojený prostredníctvom fyzických osôb, majú zohľadniť pri výpočte MSP alebo nie.

Podľa Príručky pre používateľov k definícii MSP sa **relevantným trhom** rozumie „trh, ktorý zahŕňa všetky tie produkty a/alebo služby, ktoré spotrebiteľ vzhľadom na ich vlastnosti, ceny a zamýšľané

³³ Vec [T-137/02](#) -Pollmeier Malchow GmbH & Co. KG, Vec [C 8/2005](#) Nordbrandenburger Umesterungs Werke NUW, Ú. v. EÚ L 353, 13.12.2006, s. 60.

použitie považuje za vzájomne zameniteľné alebo nahraditeľné. Určitú úlohu môžu zohrávať aj aspekty na strane ponuky, pričom výsledok posudzovania závisí od povahy skúmaného problému hospodárskej súťaže. Každý prípad sa preto musí posúdiť v závislosti od jeho podstaty a v konkrétnom kontexte³⁴“.

V súlade s čl. 3 ods. 3, piaty pododsek definície MSP sa za „**príľahlý trh**“ považuje trh pre výrobok alebo službu, ktorý sa nachádza bezprostredne vo vyššej alebo nižšej pozícii vo vzťahu k relevantnému trhu. V Príručke pre používateľov k definícii MSP sa navyše uvádza, že „príľahlé trhy alebo úzko súvisiace susedné trhy sú trhy, na ktorých sa výrobky alebo služby vzájomne dopĺňajú, alebo patria do sortimentu výrobkov, ktoré vo všeobecnosti kupuje tá istá skupina spotrebiteľov na to isté konečné použitie. Do úvahy je tiež potrebné vziať vertikálne vzťahy v hodnotovom reťazci“. Za podniky pôsobiace na príľahlých trhoch sa považujú napr. aj podniky, medzi ktorými existujú dodávateľsko-odberateľské vzťahy, pričom vstupy resp. výstupy týchto vzťahov sú súčasťou hospodárskej činnosti posudzovaných podnikov a výnosov z tejto činnosti.

Pri posudzovaní rovnakých alebo obdobných činností je v podmienkach SR potrebné v prvom rade vychádzať z činností zapísaných v predmete podnikania predmetných podnikov v príslušnom registri (OR SR, ŽR SR a pod.).

V prípade rovnakých/obdobných činností zapísaných v predmete podnikania v príslušnom registri je zároveň ďalej potrebné zohľadniť, či sú tieto činnosti skutočne vykonávané na relevantnom/príľahlom trhu.

6.5. Podniky vlastnené verejnými orgánmi

V súlade s článkom 3 ods. 4 definície MSP platí, že podnik sa **nemôže** považovať za MSP, ak 25 % alebo viac imania alebo hlasovacích práv je priamo alebo nepriamo **kontrolovaných** spoločne alebo individuálne jedným alebo viacerými **verejnými orgánmi**.

Výnimku predstavujú iba prípady, kedy sa podnik považuje za samostatný, napriek tomu, že v ňom vybrané subjekty – investori majú podiel na imaní alebo hlasovacích právach vo výške 25 % až 50 % (bližšie informácie sú uvedené v časti 6.1.4 Investori).

V súlade s judikatúrou Súdneho dvora pojem „**verejný orgán**“ zahŕňa všetky subjekty alebo orgány patriace do verejnej moci vrátane územných orgánov a orgánov zriadených na to, aby uspokojovali osobitne potreby všeobecného záujmu, ktoré majú právnu subjektivitu a sú financované hlavne alebo priamo či nepriamo kontrolované štátom, územnými orgánmi alebo inými verejnými orgánmi^{35,36}.

V podmienkach SR pojem verejný orgán zahŕňa najmä orgány štátnej správy a orgány miestnej územnej samosprávy (obce, mestá, vyššie územné celky).

Verejné orgány v prípade, ak vykonávajú hospodársku činnosť, sa považujú za podniky, pričom ich **nie je možné považovať za MSP**³⁷.

³⁴ Oznámenie Komisie o definícii relevantného trhu na účely práva hospodárskej súťaže Spoločenstva (pozri: Ú. v. ES C 372, 9.12.1997, s. 5 -13).

³⁵ Vec C-516/19 - NMI Technologietransfer, ECLI:EU:C:2020:754, bod 52

³⁶ Uvedené zahŕňa aj subjekty ako univerzity a vysoké školy, ako aj obchodnú a priemyselnú komoru, ak sú tieto subjekty zriadené na to, aby uspokojovali osobitne potreby všeobecného záujmu, majú právnu subjektivitu a sú buď prevažne financované, alebo priamo či nepriamo kontrolované štátom, územnými orgánmi alebo inými verejnými orgánmi.

³⁷ V zmysle odpovede EK zo dňa 27.2.2016 v rámci platformy e-wiki na otázku ČR týkajúcu sa MSP statusu pre malé obce.

7. HODNOTY A ZDROJE ÚDAJOV

Veľkosť podniku sa určuje na základe identifikácie vzťahov medzi podnikmi a následným výpočtom hodnôt:

- počtu pracovníkov na úrovni tzv. ročnej pracovnej jednotky (RPJ),
- ročného obratu,
- bilančnej sumy.

Zdroj údajov

Ku každému podniku, ktorý je súčasťou MSP, sa priradia údaje o ročnom obrate, bilančnej sume a počte pracovníkov. Vychádza sa pritom z údajov:

- **z poslednej schválenej účtovnej závierky subjektu, resp. daňového priznania.** Daňové priznanie je potrebné predložiť ako prílohu modelového vyhlásenia. Účtovná závierka je prílohou modelového vyhlásenia iba v prípade, že nie je uložená v RÚZ;
- **z údajov získaných čestným odhadom** vykonaným v priebehu finančného roka, **ak subjekt ešte žiadnu účtovnú závierku nezostavoval alebo nepredkladal žiadne daňové priznanie.** Čestný odhad sa zostavuje v podobe podnikateľského plánu, pričom do modelového vyhlásenia sa za subjekt uvádzajú údaje z roka, v ktorom prvý krát vykáže obrat. Podnikateľský plán je prílohou modelového vyhlásenia;
- **údajov uvedených v modelovom vyhlásení**, najmä pri stanovení počtu pracovníkov.

7.1. Počet pracovníkov

Pracovníkmi sú všetci pracovníci pracujúci pre podnik na plný pracovný úväzok, čiastočný pracovný úväzok, dočasní a sezónni pracovníci.

Počet pracovníkov sa vyjadruje v ročných pracovných jednotkách (RPJ).

Jednu pracovnú jednotku v ekvivalente RPJ tvorí taký pracovník, ktorý počas celého referenčného roka pracoval na plný pracovný úväzok v podniku. Pracovník, ktorý pracoval na čiastočný pracovný úväzok a/alebo nepracoval počas celého referenčného roka v podniku tvorí časť jednotky RPJ, ktorá sa vypočíta podielovo.

Presná identifikácia zamestnancov, ktorí sa majú zobrať do úvahy ako aj výpočet RPJ je uvedený v Inštrukcii k vyplneniu formulára Modelové vyhlásenie na kvalifikovanie sa ako MSP, t.j. v úvode prílohy č. 2.

7.2. Ročný obrat

Ročný obrat sú sumy získané z predaja výrobkov alebo poskytovania služieb po odpočítaní obchodných zliav, dane z pridanej hodnoty a ďalších daní priamo súvisiacich s obratom v príslušnom referenčnom období. Ročný obrat je vypočítaný na ročnej báze. Zdrojom údajov sú účtovné alebo daňové výkazy používané podnikmi v súlade so spôsobom vedenia účtovníctva v príslušných podnikoch.

Presná identifikácia účtovných/daňových výkazov a príslušných riadkov účtovných/daňových výkazov obsahujúca relevantné údaje o ročnom obrate je uvedená v Inštrukcii k vyplneniu formulára Modelové vyhlásenie na kvalifikovanie sa ako MSP, t.j. v úvode prílohy č. 2.

7.3. Bilančná suma

Bilančná suma je hodnota hlavných aktív spoločnosti. Bilančná suma je vypočítaná na ročnej báze. Presná identifikácia účtovných/daňových výkazov a príslušných riadkov účtovných/daňových výkazov obsahujúca relevantné údaje o bilančnej sume je uvedená v Inštrukcii k vyplneniu formulára Modelové vyhlásenie na kvalifikovanie sa ako MSP, t.j. v úvode prílohy č. 2.

V prípade, ak niektoré účtovné závierky obsahujú delenie údajov podľa príslušnosti k zdaňovanej a nezdaňovanej činnosti, na účely posúdenia veľkostnej kategórie sa použije súčet hodnôt za zdaňovanú a nezdaňovanú činnosť.

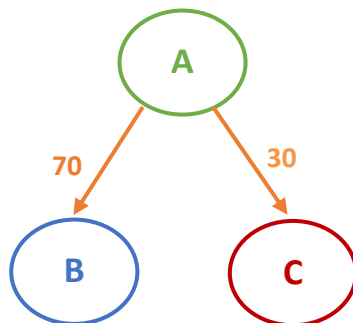
7.4. Agregácia údajov o ročnom obrate, bilančnej sume a počte pracovníkov na základe identifikovaných vzťahov medzi podnikmi

Podnik žiadateľa vykoná agregáciu údajov za všetky prepojené a partnerské podniky v zmysle definície MSP. Vychádza pritom z podielov zistených podľa kapitoly 6 a údajov zistených podľa kapitol 7.1 až 7.3.

V prípade, že konkrétny subjekt predstavuje:

- **prepojený podnik** s posudzovaným podnikom, je potrebné započítať do agregovanej sumy **úplnú hodnotu finančných údajov a počtu zamestnancov** (t. j. ich hodnotu vo výške 100%);
- **partnerský podnik** s posudzovaným podnikom, je potrebné **prepočítať hodnoty** finančných údajov a počtu zamestnancov **podľa identifikovaného vlastníckeho podielu**, t. j. v príslušnom percente aplikovaného podielu.

Príklad: Podnik A má kontrolný podiel v podniku B, t.j. je prepojený s podnikom B a je partnerským podnikom podniku C.

*Do výpočtu údajov za posudzovaný podnik A je potrebné vziať do úvahy:
100 % údajov podniku A + 100 % údajov podniku B ako prepojeného podniku k podniku A
+ 30 % údajov podniku C ako partnerského podniku k podniku A.*

Upozorňujeme, že v prípade, ak sa vychádza z údajov z účtovnej závierky za účtovné obdobie, ktoré je iné ako 12 kalendárnych mesiacov, je potrebné zabezpečiť, aby údaje boli prevedené na ročnú bázu.

8. STANOVENIE VEĽKOSTNEJ KATEGÓRIE PODNIKU

8.1. Hraničné hodnoty

Na základe agregovaných údajov poskytovateľ/vykonávateľ stanoví veľkostnú kategóriu posudzovaného subjektu podľa hraničných hodnôt nasledovne:

Kategória podniku	Počet pracovníkov: ročná pracovná jednotka (RPJ)	Ročný obrat	alebo	Celková ročná bilančná suma
Stredné podniky	< 250	≤ 50 miliónov EUR	alebo	≤ 43 miliónov EUR
Malé podniky	< 50	≤ 10 miliónov EUR	alebo	≤ 10 miliónov EUR
Mikropodniky	< 10	≤ 2 milióny EUR	alebo	≤ 2 milióny EUR
Veľké podniky	Ide o podnik, ktorý nespĺňa vyššie uvedené kritériá alebo je verejným orgánom. V podmienkach SR pojem verejný orgán zahŕňa najmä orgány štátnej správy, orgány miestnej územnej samosprávy (obce, mestá vyššie územné celky) a nimi zriadené rozpočtové a príspevkové organizácie.			

Aby sa podnik mohol považovať za MSP, musí splniť kritérium počtu pracovníkov. Čo sa týka požiadavky na maximálnej hodnoty stanovenej pre obrat alebo maximálnej hodnoty stanovenej pre bilančnú sumu postačí ak spĺňa jednu z týchto požiadaviek. Nemusí spĺňať obe požiadavky, pričom jednu z nich môže aj presiahnuť bez toho, aby to malo vplyv na jeho postavenie pre MSP.

8.2. Pravidlo dvoch rokov

Pri zaradení subjektu do veľkostnej kategórie je zároveň potrebné zohľadniť ustanovenie čl. 4 ods. 2 definície MSP (tzv. dvojročné pravidlo), podľa ktorého platí, že „Ak podnik v deň účtovnej závierky zistí, že na ročnom základe prekročil počet pracovníkov alebo finančné limity stanovené v článku 2, alebo klesol pod tento počet pracovníkov a finančné limity, **nebude to mať za následok stratu alebo nadobudnutie statusu stredného alebo malého podniku alebo mikropodniku, pokiaľ sa tieto limity neprekročili v dvoch po sebe nasledujúcich účtovných obdobiach**“.

V tejto súvislosti zároveň upozorňujeme, že v súlade s judikatúrou Súdneho dvora³⁸ **v prípade zmeny vlastníctva nestačí zohľadniť údaje nadobúdateľskej materskej spoločnosti** ako prepojeného podniku s prijímačím podnikom, ktorý prevzal kontrolu v priebehu príslušného referenčného obdobia, **ale je potrebné zohľadniť aj údaje prevádzajúcej materskej spoločnosti**, ak pod jej kontrolou uvedený podnik uskutočnil značnú časť svojej hospodárskej činnosti v rámci uvedeného referenčného obdobia³⁹.

8.2.1. Uplatnenie kritéria nezávislosti

Podľa judikatúry súdov EÚ, ktorá je plne zahrnutá aj v rozhodovacej praxi EK, sa okrem základných kritérií podľa definície MSP (kritéria týkajúceho sa počtu zamestnaných osôb, finančných kritérií týkajúcich sa ročného obratu alebo celkovej ročnej súvahy), musí uplatniť aj kritérium nezávislosti. Jeho právny základ vyplýva z odôvodnenia 9 Odporúčania Komisie, ako aj z odôvodnenia 30 nariadenia Komisie (EÚ) č. 651/2014 zo 17. júna 2014 o vyhlásení určitých kategórií pomoci za zlučiteľné s vnútorným trhom podľa článkov 107 a 108 zmluvy v platnom znení.

Podstatou kritéria nezávislosti je **zabezpečiť, aby opatrenia určené pre MSP využili na svoj prospech naozaj podniky znevýhodnené z dôvodu svojej veľkosti**, nie však tie podniky, ktoré sú súčasťou väčšej skupiny a ktoré majú teda prístup k prostriedkom a k pomoci, aký nemajú jeho konkurenti, ktorí síce majú rovnakú veľkosť, ale nepatria do veľkej skupiny.

Na to, aby boli zohľadnené len tie podniky, ktoré skutočne predstavujú nezávislé MSP, je potrebné vyňať z kvalifikácie MSP skupiny podnikov, ktorých hospodársky potenciál prekračuje potenciál MSP, s cieľom vyhradiť výhody vyplývajúce pre kategóriu MSP z rozličných pravidiel alebo opatrení v ich prospech podnikom, ktoré ich skutočne potrebujú⁴⁰.

Ďalej je potrebné vylúčiť z MSP aj právne konštrukcie predstavujúce ekonomickú skupinu, ktorej význam presahuje význam MSP, a zároveň je potrebné dbať na to, aby sa definícia MSP neobchádzala formálnym splnením daných kritérií⁴¹.

Príkladom formálneho obchádzania pravidiel môžu byť rôzne typy subjektov, ktoré sú súčasťou identifikovanej skupiny a ktorých účelom je prerušiť reťaz inak prepojených podnikov. Z praxe ide zväčša o tzv. „prázdne“ resp. „neaktívne“ spoločnosti resp. subjekty, ktoré nevykonávajú osobitnú činnosť okrem správy svojho majetku a ktorých úlohou je tvoriť most medzi vlastníkom (vlastníkmi) skupiny a skutočne hospodársky aktívnymi spoločnosťami, prípadne vytvoriť most medzi dvoma vetvami toho istého podniku s cieľom ho rozdeliť akoby na (dve) samostatné časti, aby sa údaje za jednotlivé podniky nespočítavali, ale alokovali k týmto častiam (vetvám) samostatne. Takýto subjekt môže mať okrem, na prvý pohľad neaktívnej obchodnej spoločnosti, právnu formu občianskeho

³⁸ T-745/17 – Kerkosand, ECLI:EU:T:2020:400, bod 93.

³⁹ Sloveso „zohľadniť“ však neznamená, že sa automaticky v každom prípade berie 100% údajov za prevádzajúcu aj za nadobúdajúcu materskú spoločnosť. Kľúčové je dodržať účel definície MSP v konkrétnych skutkových okolnostiach posudzovaného prípadu s výsledkom primeraného uistenia poskytovateľa o tom, že definícia MSP bola uplatnená správne.

⁴⁰ C-516/19 – NMI Technologietransfer, ECLI:EU:C:2020:754, body 32 až 34.

⁴¹ Vec C-91/01 Taliansko/Komisia, bod 50; C-110/13 HaTeFo, body 31, 33; T-137/02 Pollmeier, bod 61, T-604/15 Ertico - ITS Europe, ods. 101.

združenia, inštitútu, nadácie a podobných subjektov, ktoré majú opísaný účel. Môže ísť aj o zahraničné spoločnosti resp. subjekty spravované iným právom ako slovenským.

Ďalším príkladom formálneho obchádzania pravidiel, môže byť v konkrétnych okolnostiach daného prípadu situácia, ak sú výšky podielov nastavené blízko hraničným hodnotám (napríklad 24.99% podiel), hoci z celkového zhodnotenia vlastníckej štruktúry vyplýva väčší skutočný vplyv na riadenie a kontrolu spoločnosti⁴².

V súvislosti s formálnym obchádzaním pravidiel sa v praxi opakovane vyskytuje nastavenie spájajúce oba vyššie uvedené príklady.

Obchádzanie kritéria nezávislosti prostredníctvom formálneho prerušenia vzťahov medzi podnikmi je schematicky znázornené aj v rámci kapitoly 6.2.4 Skupina podnikov – zdanlivo prerušené vzťahy.

Príklady formálneho obchádzania kritéria nezávislosti predstavujú iba demonštratívny výpočet často sa opakujúcich prípadov. Spoločnou podstatou aplikovania tohto kritéria je vždy vyhodnotenie toho, či bol naplnený účel a cieľ definície MSP vo vzťahu medzi posudzovaným podnikom podniku a inými právnickými a fyzickými osobami, ktoré by s ním mohli tvoriť jednu skupinu.

⁴² T-137/02 Pollmeier Malchow, bod 62

9. OVEROVANIE VEĽKOSTNEJ KATEGÓRIE

Pri overovaní veľkosti podniku sa využívajú najmä **nasledovné dokumenty a nástroje**:

- Príloha č. 1 Schéma vzájomných vzťahom medzi podnikmi a fyzickými osobami
- Príloha č. 2 Modelové vyhlásenie na kvalifikovanie sa ako MSP;
- účtovné závierky⁴³ a výročné správy zainteresovaných subjektov, resp. daňové priznanie (ak relevantné);
- podnikateľský plán, v prípade subjektov, ktoré ešte nezostavovali účtovnú závierku;
- údaje z OR SR
- zakladajúca listina rôznych typov právnických osôb, spoločenská zmluva, stanovy, štatút a obdobné zakladateľské alebo zriaďovateľské listiny podľa typov právnických osôb a ich dodatky, ostatné údaje zo zbierky listín OR SR, ako sú najmä zápisnice z valných zhromaždení obchodných spoločností a schôdzí družstva (ak relevantné);
- údaje zo ŽR SR;
- údaje z RO ŠÚ a RPVS;
- údaje zo systému ARACHNE⁴⁴;
- údaje z voľne dostupných zdrojov (FinStat a pod.).

Overovateľ berie na vedomie:

- Prílohu č. 3 Vyhlásenie o veľkosti podniku – veľký podnik,
- Prílohu č. 4 Čestné vyhlásenie o veľkosti podniku

Overovateľ vecne overuje:

- Prílohu č. 1 – Schéma vzájomných vzťahom medzi podnikmi a fyzickými osobami
- Prílohu č. 2 – Modelové vyhlásenie na kvalifikovanie sa ako MSP

Overovateľ pri overovaní vychádza z údajov poskytnutých podnikom a údajov, ktoré sú verejne dostupné. V prípade identifikácie nedostatkov, alebo nejasností vyzve podnik na opravu, resp. vysvetlenie alebo doplnenie údajov. Overovateľ nemusí vyzvať podnik na opravu, vysvetlenie alebo doplnenie údajov, ak by takéto doplnenie nemohlo zmeniť status veľkostnej kategórie podniku.

⁴³ Konsolidované účtovné závierky môžu predstavovať pomôcku pri posudzovaní prepojenosti podnikov, keďže podniky, ktoré zostavujú konsolidovanú účtovnú závierku, alebo ktoré sú zahrnuté prostredníctvom úplnej konsolidácie v konsolidovanej účtovnej závierke iného podniku, sa zvyčajne považujú za prepojené podniky.

⁴⁴ Prostredníctvom voľby Search for companies (BvD ID) (vyhľadávanie zadaním IČO s predponou SK napr. SK00686832) alebo Search for companies (vyhľadávanie podľa názvu) z menu Entity. Použitím pravého tlačidla myši a cez voľbu Hierarchy view sa overí vlastnícka štruktúra subjektu vrátane majetkových podielov, ktoré sa zobrazia použitím voľby Links information – Display all. Pre hlbšiu úroveň detailu je možné použiť voľby Local view (closed) a Local view (deep).

10. PRÍLOHY

Príloha 1: Schéma vzájomných vzťahov medzi podnikmi a fyzickými osobami

Príloha 2: Modelové vyhlásenie na kvalifikovanie sa ako MSP:

- Inštrukcia k vyplneniu vyhlásenia Modelového vyhlásenie na kvalifikovanie sa ako MSP,
- Modelového vyhlásenia na kvalifikovanie sa ako MSP (formulár)

Príloha 3: Vyhlásenie o veľkosti podniku – veľký podnik

Príloha 4: Čestné vyhlásenie o veľkosti podniku

Príloha 5: Príklady posudzovania veľkostnej kategórie podniku

- Príklady posudzovania veľkostnej kategórie podniku
- Modelového vyhlásenia na kvalifikovanie sa ako MSP – komplexný príklad

Príloha 1 až 3 spolu tiež ako Vyhlásenie o veľkosti podniku